

Vlaanderen
is open ruimte

Huisstijlgids

VLM

---

1 THEMALOGO

---

2 TYPOGRAFISCH ENITEITSLOGO

---

3 KLEURENPALET

---

4 LETTERTYPE

---

5 PATRONEN

---

6 ICONEN

---

7 CARTOGRAFIE

---

8 COPYWRITING

---

9 TOEPASSINGEN

---

10 WEBSTIJLGIDS

---

11 GEMEENSCHAPPELIJKE COMMUNICATIE
VLAAMSE OVERHEID

---

12 INTERNATIONALE COMMUNICATIE

Deze huisstijlgids is de vertaling van de binnenlandse huisstijl Vlaanderen naar een huisstijl voor VLM.

De website www.ditistvlaanderen.be omvat alle informatie over de binnenlandse huisstijl Vlaanderen. De webpagina's over de nieuwe huisstijl zijn niet publiek toegankelijk. Toegang wordt in de eerste plaats toegekend aan personen die betrokken zijn bij de uitvoering van huisstijl voor hun entiteit, zoals de grafisch vormgevers en medewerkers van communicatiecellen.

De volledige huisstijl Vlaanderen staat beschreven in [de huisstijlgids Vlaanderen](#).

INHOUD

1 \ Themalogo	4
2 \ Typografisch entiteitslogo / afzender.....	4
3 \ Kleurenpalet	5
4 \ Lettertype	6
5 \ Patronen voor drukwerk	7
6 \ Iconen	7
7 \ Cartografie	8
8 \ Copywriting	8
9 \ Toepassingen	9
Wordsjablonen	9
Omslagen en briefpapier	12
Visitekaart	13
Roll-up banner	14
Vlaggen	14
Brochure	15
Flyer	16
Fiche	17
Folder	18
Documentatiemap	19
Powerpointdemo	20
Tentoonstellingsposter	21
Werfinfobord om werken aan te kondigen	22
Infobord	23
VLM kaart	24
Herkenbaarheid gebouwen	25
Kleding	26
Voertuigen	26
TV spots	27
Aankondiging openbaar onderzoek	28
10 \ Webstijlgids	29
Website	29
Intranet	29
E-mailhandtekening	30
11 \ Gemeenschappelijke communicatie met andere entiteiten van de Vlaamse overheid	31
12 \ Internationale communicatie	33

1 THEMALOGO

- Het **basislogo** is het **themalogo Vlaanderen is open ruimte**.
- Dat bestaat in een volle versie (met kleurvlak) en een naakte versie.
- Bij gezamenlijke communicatie met andere Vlaamse entiteiten, gelden er andere regels voor het gebruik van het themalogo (zie 11 Gemeenschappelijke communicatie met andere entiteiten van de Vlaamse overheid).

HET NAAKTE LOGO MAG NOOIT NEGATIEF GEBRUIKT WORDEN

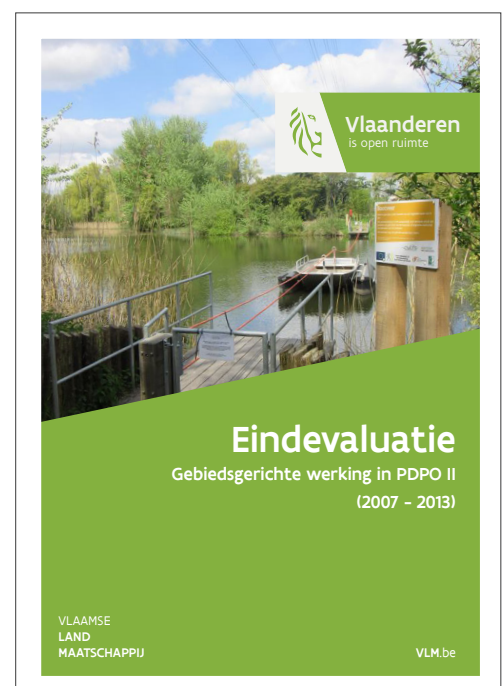
2 TYPOGRAFISCH ENTITEITSLOGO / AFZENDER

VLAAMSE LAND MAATSCHAPPIJ

- Het **typografisch entiteitslogo** wordt altijd gebruikt in **combinatie** met het **merklogo**.
- Het entiteitslogo staat linksonder op een vlak in een van de kleuren van het VLM kleurenpalet of in het wit. Dat vlak kan zowel een trapezium als een rechthoek zijn. Dat geldt voor folders, affiches, brochures e.d.. De afmetingen van de logo's verschillen, afhankelijk van het formaat van het drukwerk.
- Het volle themalogo wordt rechtsboven geplaatst op de meeste drukwerken.
- Bij gezamenlijke communicatie met andere Vlaamse entiteiten, wordt een ander afzenderlogo gebruikt (zie 11 gemeenschappelijke communicatie met andere entiteiten van de Vlaamse overheid).

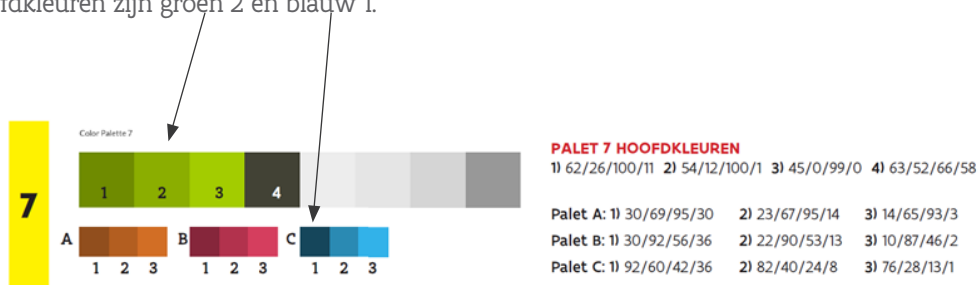
Het typografisch logo en de url hebben dezelfde corpgrootte en interlinie

A0: korps 69,5 pt., interlinie 62,3 pt. / **A1:** korps 49 pt., interlinie 44 pt.
A2: korps 32,5 pt., interlinie 29 pt. / **A3:** korps 24,5 pt., interlinie 22 pt.
A4: korps 17 pt., interlinie 15,3 pt. / **A5:** korps 13 pt., interlinie 11,5 pt.

3 KLEURENPALET

- VLM koos voor palet 7 binnen de door Merkbeleid Vlaanderen bepaalde kleurpaletten. Een palet bestaat altijd uit één hoofdkleur en drie steunkleuren. De gekozen kleurcombinaties moeten consequent gebruikt worden.
- De VLM hoofdkleuren zijn groen 2 en blauw 1.

> Hoofdkleuren

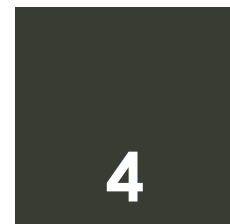
CMYK: 62-26-100-11
 RGB: 111-138-35
 HEX: 6f8a23

CMYK: 54-12-100-1
 RGB: 141-173-26
 HEX: 8dad1a

CMYK: 45-0-99-0
 RGB: 165-196-9
 HEX: a5c409

CMYK: 63-52-66-58
 RGB: 63-64-51
 HEX: 3f4033

> Palet A

CMYK: 30-69-95-30
 RGB: 144-77-31
 HEX: 904d1f

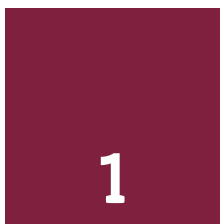

CMYK: 23-67-95-14
 RGB: 178-95-33
 HEX: b25f21

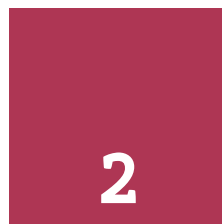

CMYK: 14-65-93-3
 RGB: 210-110-37
 HEX: d26e25

> Palet B

CMYK: 30-92-56-36
 RGB: 134-36-59
 HEX: 86243b

CMYK: 22-90-53-13
 RGB: 177-49-77
 HEX: b1314d

CMYK: 10-87-46-2
 RGB: 212-61-93
 HEX: d43d5d

> Palet C

CMYK: 92-60-42-36
 RGB: 0-69-89
 HEX: 004559

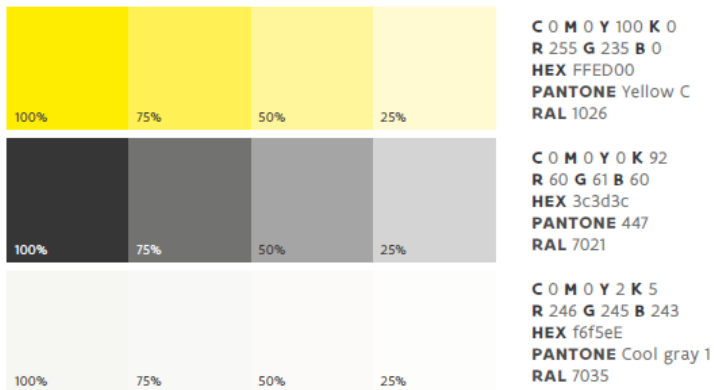

CMYK: 82-40-24-8
 RGB: 28-120-152
 HEX: 1c7898

CMYK: 76-28-13-1
 RGB: 45-146-187
 HEX: 2d92bb

- Bij gezamenlijke communicatie met andere Vlaamse entiteiten, gelden er andere regels voor het kleurgebruik (zie 11 gemeenschappelijke communicatie met andere entiteiten van de Vlaamse overheid).

- U bent vrij om een of meer andere kleuren toe te voegen, zolang GEEL dominant blijft.
- Zorg voor voldoende contrast tussen uw tekst en achtergrond (leesbaarheid). Vermijd bijvoorbeeld gele tekst/nummers op een witte achtergrond.

4 LETTERTYPE

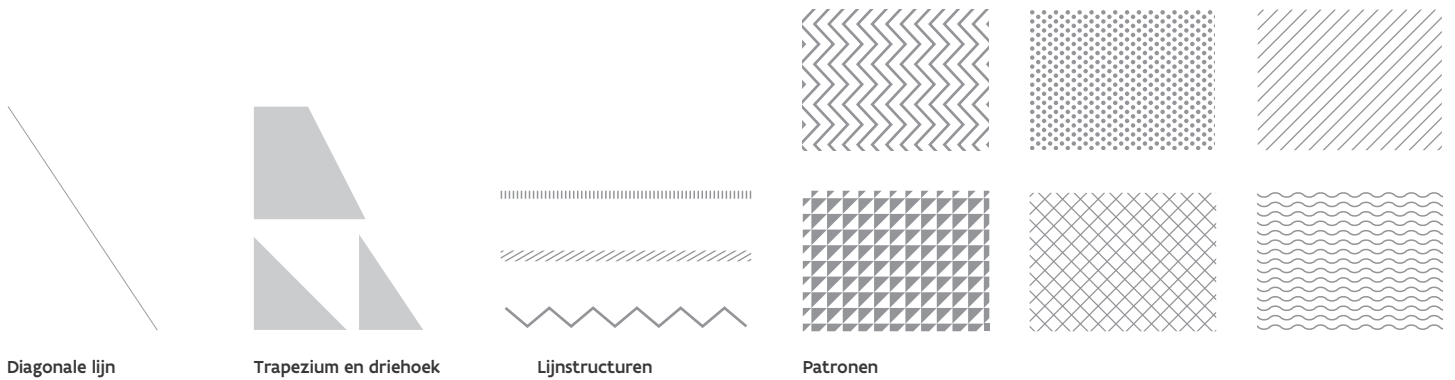
FLANDERS ART SANS

FLANDERS ART SERIF

CALIBRI

- Voor drukwerk (ontwikkeld door de grafisch vormgevers van VLM); voor de website en intranet wordt het lettertype Flanders Art gebruikt
  - > Het lettertype Flanders Art Serif en Flanders Art Sans is een fontfamilie die Jo De Baerdemaeker speciaal voor de Vlaamse overheid heeft ontwikkeld. **Het is een uniek lettertype dat alleen door de Vlaamse overheid gebruikt mag worden.**
  - > Het lettertype bestaat vandaag in de varianten 'light', 'regular', 'medium', 'bold', 'ultra light', 'extra Bold', 'cursief' en 'narrow' en wordt ter beschikking gesteld via www.ditisvlaanderen.be/lettertype.
- **Calibri** is het lettertype dat algemeen gebruikt wordt door alle VLM medewerkers, voor brieven, allerhande worddocumenten, presentaties, e-mails... De reden daarvoor is dat externe personen die het Flanders Art lettertype niet op hun computer hebben, documenten in dat lettertype niet kunnen lezen.

5 PATRONEN VOOR DRUKWERK

- Je kan bovenstaande patronen en structuren combineren in je ontwerp.
- Wees creatief met deze patronen: je kan ze (om)draaien, kantelen, kleuren aan toevoegen, ...
- Zorg dat je tekst leesbaar en toegankelijk blijft: vermijd zware patronen of lijnen achter een tekstvlak.
- Tip: maak een 'zwart-wit' print om de leesbaarheid van je ontwerp te testen.
- Bij posters (print) is het verplicht een wit kader te gebruiken.

6 ICONEN

- Er is een ruim set aan iconen beschikbaar voor alle entiteiten binnen de Vlaamse overheid. Op www.ditisvlaanderen.be/huisstijl vindt u de al ontwikkelde iconen. Die kunnen gebruikt worden voor websites, nieuwsbrieven, drukwerk en andere offlinecommunicatie.
- Nieuwe iconen worden aangemaakt door Merkbeleid. Je kan die aanvragen via merkbeleid@vlaanderen.be.
- De **webiconen** staan op webstijlgids.vlaanderen.be.
- Er zijn drie varianten per icoon: zwart-wit en negatief.

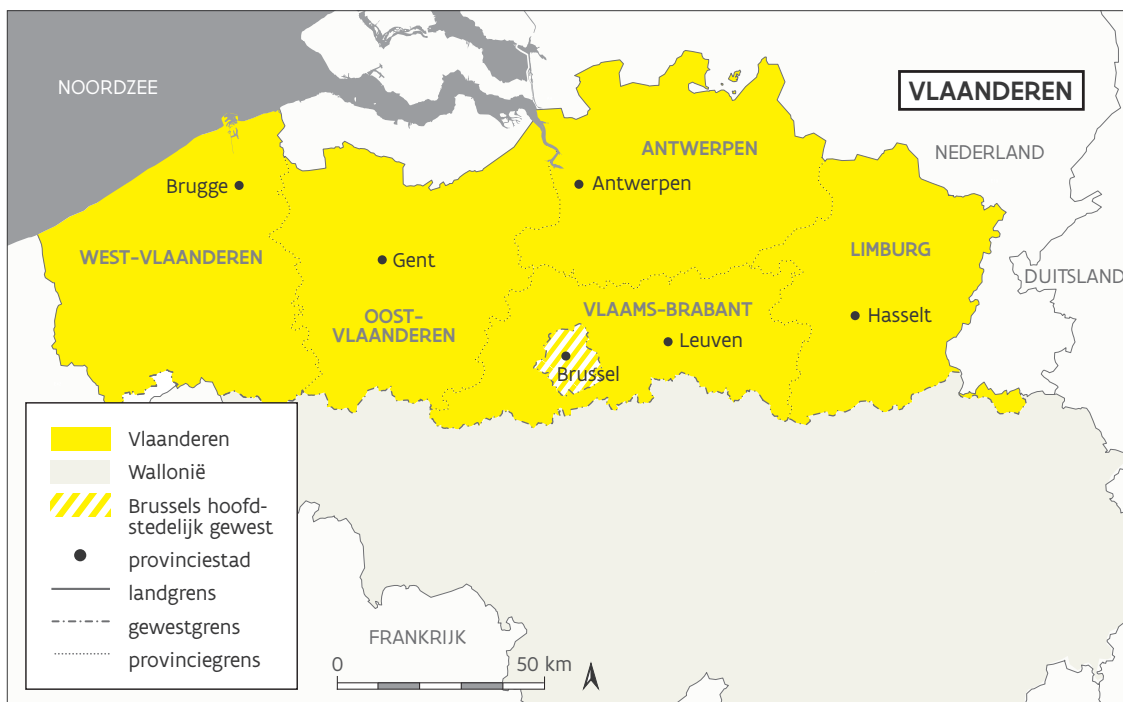

- Voor de verschillende soorten beheerovereenkomsten werden icoontjes aangemaakt door Merkbeleid.

7 CARTOGRAFIE

- Gebruik voor algemene kaarten van Vlaanderen alleen de kaarttemplates die op de website <http://www.ditisvlaanderen.be/nl/cartografie> staan.
- De gemeenten **Voeren** en **Baarle-Hertog** maken deel uit van die kaart. De gemeente **Komen-Waasten** hoort er niet bij.
- Duid steeds het **Brusselse Hoofdstedelijke Gewest** aan (met een contour of kleur).
- De stad **Brussel** wordt ook telkens aangeduid (met een stip).
- Voor de kaart met **België en Europa** is de vorm verplicht zoals ze hieronder is weergegeven. De kaart met **Vlaanderen in België** wordt gebruikt bij de communicatie binnen Europa. De kaart met Europa wordt gebruikt bij communicatie buiten Europa.
- De kaartjes worden ook in het Spaans, het Engels, het Duits en in het Frans ter beschikking gesteld op <http://www.ditisvlaanderen.be/nl/cartografie>.

8 COPYWRITING

- Verwijs consistent naar Brussel, België en Europa.
- Voor de redactionele vermelding van Vlaanderen kan de volgende standaardzin worden gebruikt:
  - > “Vlaanderen is de noordelijke deelstaat van België, met Brussel als hoofdstad. Het is de poort naar Europa.”
  - > “La Flandre est la région autonome du nord de la Belgique, avec Bruxelles pour capitale. C’est aussi la porte vers l’Europe.”
  - > “Flanders is the autonomous northern region of Belgium, with Brussels as its capital. It is the gateway to Europe.”
- Bij de redactie of vertaling van Engelstalige communicatie wordt zo consequent mogelijk naar ‘Flanders’ verwezen: ‘the Flanders region’, ‘the Government of Flanders’, ‘Flanders contemporary art scene’ enzovoort. Als naar de Vlamingen wordt verwezen, wordt ‘the people from Flanders’ gebruikt. In het geheel van elke communicatiedrager komt de naam ‘Flanders’ duidelijk en expliciet tot uiting. Het adjectief ‘Flemish’ wordt alleen gebruikt in de geijkte uitdrukking ‘the Flemish primitives’.

Wordsjablonen

- Alle wordsjablonen (briefsjablonen, nota's, (pers)mededelingen, projectfiches, algemene wordsjablonen) kan je downloaden op het intranet: <https://intranet.vlm.be/nl/huisstijl/>
- **Algemene Wordsjablonen**

VLAAMSE
LAND
MAATSCHAPPIJ

=====

TITEL VAN HET DOCUMENT

Ondertitel van het document en
publicatiedatum / 1.04.2015

=====

 Vlaanderen
in open ruimte

VLM2INTRANET-3-507 www.vlm.be

INHOUD

1	Kop 1	3
2	Kop 1	3
3	Kop 1	3
3.1	Kop 2	3
3.2	Kop 2	3
3.2.1	Kop 3	3

=====

pagina 2 van 4 Titel van het document 1.04.2015

1 KOP 1

2 KOP 1

3 KOP 1

3.1 KOP 2

Hier komt de tekst

3.2 KOP 2

3.2.1 Kop 3

Hier komt de tekst

3.2.1.1 **Kop 4**

3.2.1.1.1 Kop 5

3.2.1.1.1.1 Kop 6

3.2.1.1.1.1.1 Kop 7

- Opsommingsteken 1
  - Opsommingsteken 2
    - ▶ Opsommingsteken 3
      - > Opsommingsteken 4
        - + Opsommingsteken 5

Dit is een tekst met voetnoot¹

---

¹ Tekst van de voetnoot

=====

1.04.2015 Titel van het document pagina 3 van 4

1 Nummering 1

a Nummering 2

i Nummering 3

1) Nummering 4

a) Nummering 5

Header 1						
Inh 1						

Tabel 1: Een bijschrift wordt gebruikt bij een figuur of tabel.

=====

pagina 4 van 4 Titel van het document 1.04.2015

- **Persmededeling**

Opvallend aan dit sjabloon is dat er geen VLM –logo op komt, maar het afzenderlogo ‘Vlaamse overheid’ in combinatie met themalogo ‘leeuw\Vlaanderen verbeelding werkt’. Dat is zo opgelegd vanuit merkbeleid en geldt voor alle persberichten van alle Vlaamse entiteiten.

Er zijn ook geen verschillende sjablonen voor de CD of de regio’s. In de adressen van de contactpersonen op het einde van het persbericht, kan je eventueel wel de regio toevoegen.

PERSMEDEDELING

Maandag 24 februari 2014

VLAAMSE LANDMAATSCHAPPIJ

Titel

Lead

Inhoud

Voor meer inhoudelijke informatie:

Sabine De Mulder, diensthoofd Dataverwerking en -analyse
Gulden Vlieslaan 72, 1060 Brussel
T 02 543 76 01
sabine.demulder@vlm.be

Voor meer persinformatie:

Paul De Ligne, diensthoofd Communicatie en woordvoerder VLM
Gulden Vlieslaan 72, 1060 Brussel
GSM 0494 56 48 02
paul.deligne@vlm.be

////////////////////////////////////
De Vlaamse Landmaatschappij investeert in de **omgevingskwaliteit** op het **platteland** en in het randstedelijk gebied. Als Vlaams overheidsagentschap voert de VLM kleine en grote projecten uit die het platteland bruisend houden. We leggen fietspaden aan, helpen boeren juist te bemesten, we maken natuurgebieden toegankelijk, groeperen landbouwpercelen dicht bij de boerderijen, we ondersteunen de lokale economie en dragen zorg voor onze landschappen. We werken hiervoor samen met de mensen uit het gebied, maar ook met andere overheden en organisaties. Die **samenwerking** is voor ons een garantie voor **efficiënte investeringen** in een **betere omgevingskwaliteit**.

**Vlaamse
overheid**

VLM2INTRANET-3-692

www.vlm.be

- Briefhoofd

**VLAAMSE
LAND
MAATSCHAPPIJ**

Afz.: VLM Centrale Directie, Gulden Vlieslaan 72, 1060 Brussel

De heer/Mevrouw Voornaam Achternaam
Firmanaam (optioneel)
Vestiging (optioneel)
Straat nummer bus
postnummer GEMEENTE
Land (optioneel)

uw bericht van

uw kenmerk

ons kenmerk

bijlagen

vragen naar/e-mail

naam dossierbehandelaar
e-mail dossierbehandelaar

telefoonnummer

datum

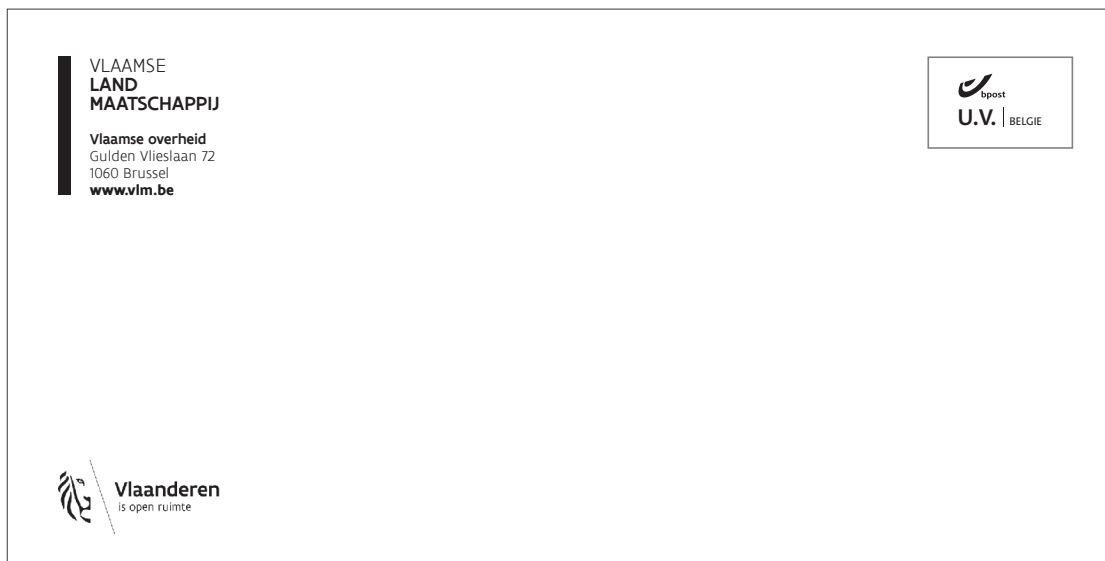
Betreft:

Geachte heer,
Geachte mevrouw,

Met vriendelijke groeten,

Naam
Functietitel

Visitekaart

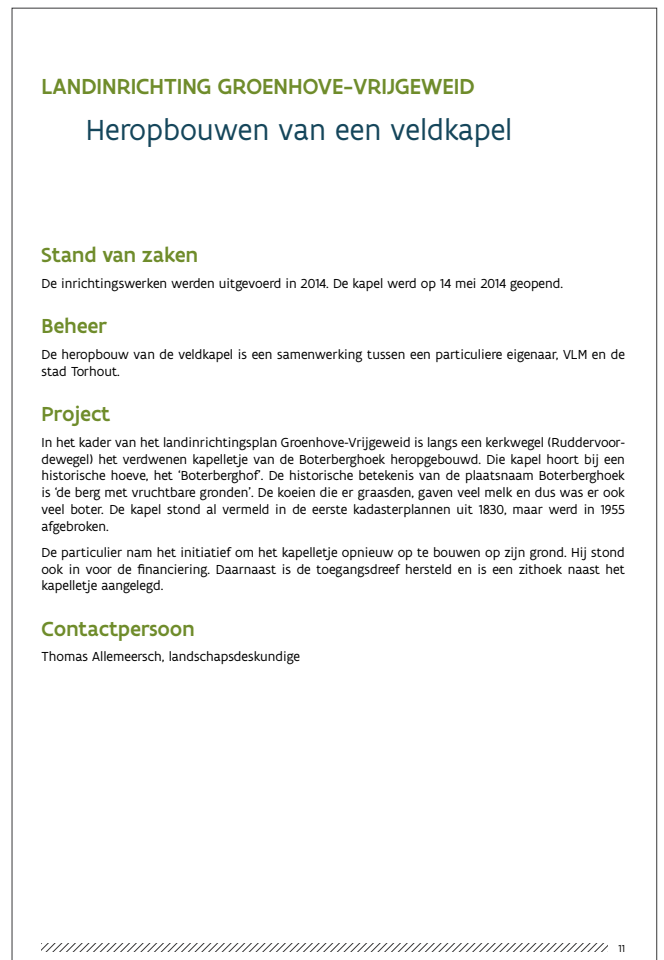
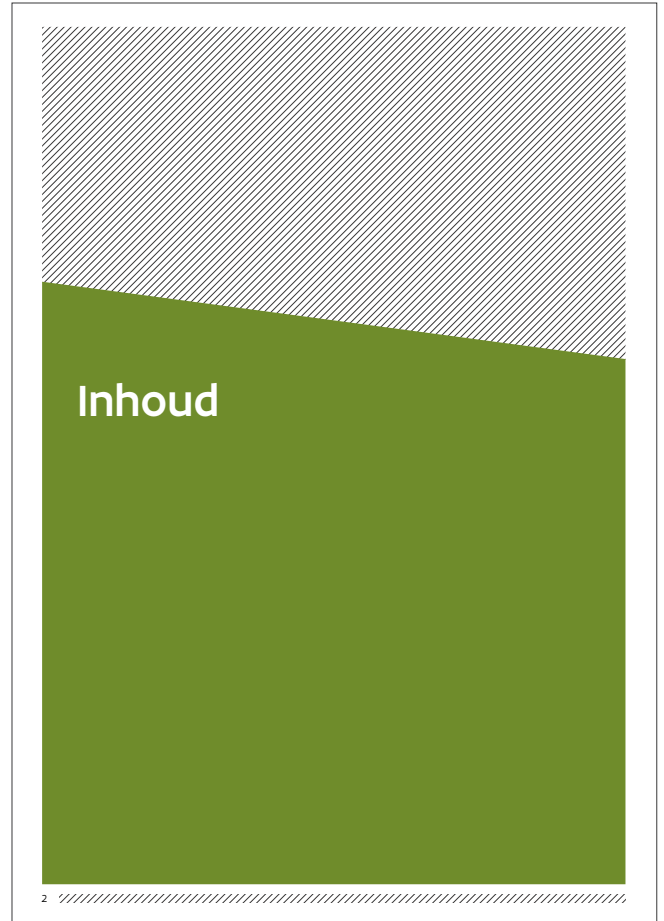

Roll-up banner

Vlaggen

 Vlaanderen
is open ruimte

Koppelingsgebied Langerbrugge-Zuid
Hoe zal ons park er uitzien?

PROGRAMMA

Doorlopend **Informatiestand**
over het ontwerp park Langerbrugge-Zuid

Toelichting om 19u

- Welkom door Visser & Smit Hanab nv
- Ruimer kader koppelingsgebieden Gentse Kanaalzone
  - Ontwerp park Langerbrugge-Zuid
- Herinrichting voetpaden Tuinwijk Herryville

PRAKTISCH

Wanneer 3 mei 2016 van 18.30u tot 21u

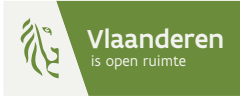
Waar Visser & Smit Hanab nv Haven 8260 B, Langerbruggekaai 3, 9000 Gent

**VLAAMSE
LAND
MAATSCHAPPIJ**

vlm.be

VU: Vlaamse Landmaatschappij, ir. Toon Denys, gedelegeerd bestuurder, Gulden Vlieslaan 72, 1060 Brussel - april 2016

Fosfor (P)

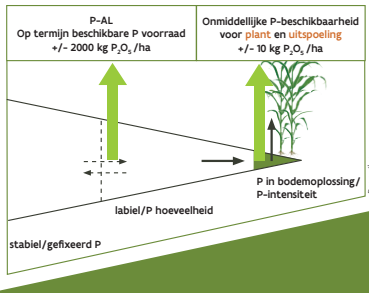
Fosfor is een essentieel voedingselement voor de plant dat een rol speelt bij de ademhaling van de plant, de ontwikkeling van het wortelstelsel, de bloei en de zaadvorming. Milieukundig kan het evenwel ook leiden tot een overmatige aanrijking van oppervlakte- en grondwater.

Beschikbaarheid van fosfor in de bodem

Fosfor verplaatst zich weinig in de bodem. De plantenwortels moeten dus als het ware naar de fosfor toegroeien. Het is belangrijk dat plantenwortels zich optimaal kunnen ontwikkelen zodat ze meer kans hebben om op hun weg voldoende fosfor te vinden. Een goede bodemstructuur is dus zeer belangrijk. Gebrek aan fosfor komt meestal voor bij jonge planten die over een klein wortelstelsel beschikken. Wanneer de plant en ook de wortels groeien wordt het fosforgebrek vaak opgeheven. De plant neemt fosfor op uit het

bodemwater. Een voldoende vochtgehalte bevordert dus de beschikbaarheid van fosfor. Organische stof bijvoorbeeld kan bijdragen aan het vasthouden van fosfor in de bodem. De fosfor in het bodemwater draagt echter minder dan 1% van de totale fosforvoorraad in de bodem. De meeste fosfor in de bodem komt voor op het vaste bodemdeel: gebonden aan ijzer, aluminium, calcium of als organische fosfor. Organische fosfor kan door het bodemleven (regenwormen, schimmels) omgevoerd worden tot beschikbaar fosfor voor de plant. De fosfor gebonden aan het vaste bodemdeel kan door het optimaliseren van de pH beter oplosbaar worden gemaakt. **Van zodra de plant fosfor opneemt uit het bodemwater, wordt er langzaam fosfor vrijgesteld uit de bodemvoorraad** zodat deze beschikbaar wordt voor de plant. Hoe beter de algemene conditie van de bodem, hoe sneller en beter de aanvulling van fosfor in het bodemwater verloopt.

Bodemcondities zoals een goede structuur zonder verdichte lagen, voldoende organische stof, een rijk bodemleven en een optimale pH zorgen voor een maximale beschikbaarheid van fosfor voor de plant.

VLAAMSE LAND MAATSCHAPPIJ

vlm.be

Bemesting met fosfaat

Voor de bepaling van de bemesting, moeten we eerst weten hoeveel fosfor reeds voor de plant beschikbaar is in de bodem. In Vlaanderen wordt de beschikbaarheid van fosfor meestal gemeten met de P-AL methode (extractie met ammoniumlactaat en azijnzuur). Er werd door de Bodemkundige Dienst van België een **streefzone** opgesteld voor de beschikbare P gemeten met de P-AL methode. Voor akkerland bedraagt deze streefzone: 12-18 mg P/100g droge grond; voor weiland bedraagt deze streefzone 19-25 mg P/100g droge grond.

De hoeveelheid P die beschikbaar is in de bodem, bepaalt het **bemestingsadvies** voor een perceel (op rotatieniveau):

- Is er minder fosfor beschikbaar dan de streefzone, dan kan er geadviseerd worden om meer fosfor toe te dienen dan de gewassen afvoeren.
- Ligt de beschikbaarheid van fosfor in de streefzone, mag je zeker niet meer fosfor toevoegen dan de gewassen afvoeren.
- Is er meer fosfor beschikbaar dan de streefzone, dan moet je besparen op de fosforbemesting.

Zolang er voldoende fosfor beschikbaar is in de bodem, hoeft het gewas geen hinder te ondervinden van een verlaagde of weggelaten fosforbemesting. De plant neemt immers het grootste deel (80-90%) van de fosfor op uit het bodemvocht dat in evenwicht staat met de bodemvoorraad en veel minder rechtstreeks uit de recente bemesting.

Voldoende P in de bodem en toch P-gebrek ?

Fosforgebrek komt vaak voor tijdens de lente, als de bodem nog **koud** is en de **wortels** van de plant nog **niet goed ontwikkeld** zijn. Dit uit zich bijvoorbeeld in het paars verkleuren van mais in het voorjaar. Proeven hebben aangetoond dat even goed ofeneten tot de temperatuur stijgt geen opbrengstverlies met zich meebrengt. Het gebruik van startfosfor bij maïs resulteert mogelijk in een betere begroei maar er worden vaak geen hogere eindopbrengsten bereikt.

Water- en zuurstofvoorziening in de bodem zijn belangrijk voor een goede werking van de bodemorganismen en het wortelstelsel. Fosforgebrek wordt versterkt in gronden die heel nat zijn of bij een zeer nat voorjaar. Dit benadrukt nogmaals het belang van een goede bodemstructuur. Tegelijk mag de bodem niet te droog zijn want plantenwortels nemen fosfor op uit de bodemplossing. Een goed **vochtgehalte** in de bodem is dus belangrijk.

De **pH** van de bodem is eveneens belangrijk voor de beschikbaarheid van fosfor in de bodem. Bij een pH van 5.5 tot 6.5 is de fosfor het best beschikbaar voor de plant. In te zure gronden vormt fosfor onoplosbare verbindingen met ijzer en aluminium. Bij een te lage pH kan je dus via bekalking de beschikbaarheid van fosfor verhogen. Dit gebeurt best na analyse van de bodem en in kleine kalkafgiften omdat ook calcium fosfor kan vastleggen in de bodem.

Is fosfor uit organische mest even beschikbaar dan fosfor uit kunstmest ?

Fosfor uit kunstmest is onmiddellijk beschikbaar voor de plant na toepassing. Het deel dat niet op korte termijn wordt opgenomen, gaat naar de bodemvoorraad. Fosfor uit organische meststoffen is beperkt onmiddellijk beschikbaar en gaat sneller naar de bodemvoorraad. Vanuit de bodemvoorraad kan de fosfor dan gedurende een lange periode beschikbaar worden. Kunstmest en organische mest zullen beide na herhaalde toepassing de bodemvoorraad verhogen en uiteindelijk zorgen voor eenzelfde beschikbaarheid van fosfor. Een uitzondering is compost waarbij op de lange termijn de bodem minder wordt aangerijkt (ongeveer 70%) dan bij de toepassing van kunstmest. Het gebruik van stalmeest rijk de bodem evenzeer aan als mengmest, doch door de bodemverbeterende eigenschappen zorgt stalmeest ook mee voor een optimale opname door de plant.

In kalkrijke bodems vormt fosfor onoplosbare verbindingen met calcium. Bodem- en wortelzuren kunnen de fosfor uit deze slecht oplosbare calciumfosfaten wel beschikbaar maken vb. door het waken van kruis- en vlinderbloemigen. Vooral groenbemesters zoals gele mosterd, lupine en klaver nemen veel calcium op en maken zo fosfaat beschikbaar voor de plant.

Het plaatsen van fosforbemesting kan eventueel een voordeel opleveren voor gewassen met een beperkt wortelstelsel zoals groenten of tijdens de begroei van een gewas. Praktijkonderzoek demonstreerde dat voor groenten zoals andijvie, seldijer en radichio kleine hoeveelheden startfosfor kunnen leiden tot sterkere planten en soms ook tot een hogere opbrengst.

De bemestingsdosis kan door plaatsing sterk gereduceerd worden (50-85%) voor eenzelfde opbrengstniveau.

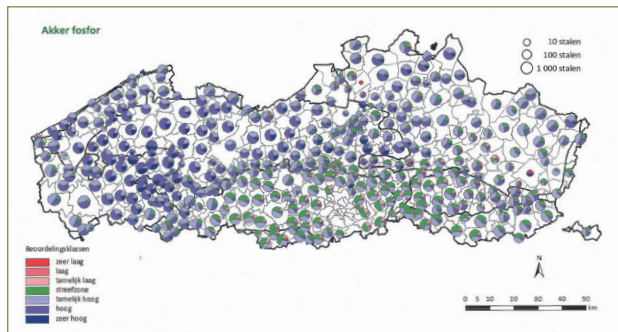
Alvorens een bemesting toe te dienen is het van belang om via een bodemanalyse zicht te krijgen op de fosforreserve in de bodem. Fosforgebrek heeft vaak andere oorzaken (slechte bodemstructuur, vochtgehalte, koude, pH) dan een te lage fosforvoorraad in de bodem. In dat geval heeft het geen zin om een extra fosforbemesting te geven.

Fosfortoestand in de Vlaamse bodem

Uit de analyses van de Bodemkundige Dienst van België blijkt dat de fosforvoorraad in Vlaanderen meestal meer dan voldoende is.

Meer dan de helft van de akkerbouwpercelen heeft een fosforgehalte dat boven de streefzone ligt (Vlaams-Brabant: 52 %, Limburg:

73%. Oost-Vlaanderen: 82%, Antwerpen 86 % en West-Vlaanderen: 92%).

Procentuele verdeling van akkerbouwstalen in 7 beoordelingsklassen voor de parameter fosfor per fusiegemeente (datatabel BDB, 1/9/2010-31/8/2015).

Een **plant** neemt gemiddeld voor elke 10 eenheden N die hij nodig heeft 1 eenheid P op. Wanneer we **dierlijke mest** toedielen, brengen we **per 10 eenheden N** ongeveer 3 (rundveemest), 5 (mestvarkensmest) tot 5-10 (kippenmest) **eenheden P** aan.

Een jarenlange bemesting met dierlijke mest op basis van de stikstofbehoefte van een gewas resulteert dus in een **fosforaanrijking** van de bodem. In de eerste plaats moet de fosfaat-aanrijking van de bodem gestopt worden, de afbouw ervan is nog een werk van lange adem.

Om het aandeel van fosfor in de mest te verlagen probeert men minder of beter opneembare fosfor in de voeders te verwerken of fosfor bij mestbewerking selectief te verwijderen.

Netto fosfor-afvoer door het gewas treedt op wanneer met de oogst van het gewas meer fosfor uit de bodem afgevoerd wordt dan er door bemesting wordt toegediend. Hierdoor kan de hoge fosfaatbeschikbaarheid in de Vlaamse bodem dalen en het fosforverlies beperkt worden. Dit is een proces van lange adem en er is nog een lange weg te gaan, maar op lange termijn is deze aanpak wel zeer effectief.

Enkele indicatieve cijfers	kg P ₂ O ₅ /ha
• Bodemvoorraad, P-AL 30mg P/100g droge grond	2200
• Aanvoer door bemesting	45 - 115
• Afvoer door oogst	30 - 100
• grasland	91 - 97
• wintertarwe (met afvoer stro)	69 (+33)
• wintergerst (met afvoer stro)	64 (+33)
• suikerbieten	59
• veldbieten	60
• aardappelen	58
• maïs	79 - 83
• prei	46
• kolen	30 - 60
• veldbonen	79
• stamslabonen	20

*Bron: Onderzoekslab Platform Duurzame Bemesting, 2014; *Bron: Demetercol, 2015

Fosforverliezen uit de bodem

Fosfor is relatief immobiel in de bodem, maar toch zijn er verliezen naar het grond- en oppervlaktewater. Fosfor kan in het water terecht komen via verticale **uitspoeling**, oppervlakkige **afspoeling**, **drainage of erosie**. Een verlies van 1-2 kg P₂O₅/ha/jaar kan reeds een overschrijding van de fosforvormen in het grond- en oppervlaktewater veroorzaken. Dit resulteert in een moeilijk omkeerbaar proces van algenbloei en een verminderde ecologische kwaliteit. In het oppervlaktewater zijn er per type waterlichaam normen voor de orthofosforconcentratie en de totale fosforconcentratie. In het grondwater is er enkel een norm voor orthofosfor. **De orthofosforconcentraties gemeten in het MAP-metnet zijn 3 tot 5 keer hoger dan de milieukwaliteitsnormen.**

Hoe meer fosfor beschikbaar is in de bodem die niet wordt opgenomen door een gewas, hoe hoger het risico op fosforverlies. Voor

bodems met een hoge fosforbeschikbaarheid, kan netto fosforafvoer door het gewas een goede oplossing zijn om het fosforverlies te beperken (zie hoger). Om fosforverliezen eventueel sneller te doen dalen, kunnen specifieke

maatregelen genomen worden op de route van het fosforverlies. Dit zijn bijvoorbeeld maatregelen om erosie te beperken, het aanleggen van bufferstroken of het filteren van fosfor uit drainage- of grondwater.

Wat betekent het als mijn (zand)gronden fosfaatverzadigd zijn ?

Het risico op fosforuitspoeling uit een bodem kan benaderd worden door de fosfaatverzadigingsgraad. De fosfaatverzadigingsgraad bepaalt de verhouding van de geadsorbeerde fosfor tot de fosforbindingscapaciteit van een bodem. De werking van de bodem kan hierbij voorgesteld worden als een spons. De spons kan een bepaalde hoeveelheid fosfor adsorberen. Indien de fosfaatverzadigingsgraad overschreden wordt, gaat de spons lekken. De fosfaat wordt niet meer opgenomen in de bodemvoorraad, maar blijft in het bodemwater zitten waardoor er meer fosfaatuitspoeling plaats vindt. Door de uitspoeling is de fosfor ook niet ter beschikking van de plant. Onderzoeker Van der zee ontwikkelde een methode om de fosfaatverzadigingsgraad te bepalen in kalkarme zure zandgronden. Een zandbodem in Vlaanderen wordt beschouwd als fosfaatverzadigd indien de fosfaatverzadiging groter is dan 35% en als fosfaatkritisch indien de fosfaatverzadiging tussen 25 en 35% ligt.

Diensten Bedrijfsadvies
Regio Oost
vestiging Hasselt 011/298801
vestiging Herentals 014/258312
vestiging Leuven 016/665265

Regio West
vestiging Brugge 050/459012
vestiging Gent 09/2448585

e-mailadres: bedrijfsadvies@vlm.be

BEHEER VAN BERMEN

Het Bermenbesluit van 24 juni 1984 regelt het bermenbeheer in Vlaanderen. Het verbiedt het gebruik van biociden en bepaalt de tijdstippen van maaien. Een eerste maaibeurt kan pas na 15 juni. Zo krijgen de grassen en bloemen de tijd om tot bloei te komen. Na 15 september volgt een tweede maaibeurt. Het maaisel moet na het maaien afgevoerd worden om te vermijden dat er bramen of netels groeien.

Een **buurtbewoner** mag een netelstreek maaien aan de rand van de berm. Om te vermijden dat de ecologische waarde van de bermen verminderd is de aangeraden maximale breedte van één maaiestreek ongeveer 50 cm. Je hebt ook de keuze om de grasberm zelf meermaals te maaien, op voorwaarde dat je ook zelf instaat voor de afvoer van het maaisel.

Naargelang de bodemsomstandigheden kunnen grasbermen evolueren en kan de soortensamenstelling veranderen. Bij een goed bermenbeheer gaan de soorten zich mengen en neemt de soortenrijkdom met de jaren toe. Een gerijpte en evenwichtige grasberm heeft een fijnkorrelige en diverse soortensamenstelling.

Sinds 1 januari 2015 geldt voor alle openbare diensten (waaronder ook de gemeente Beersel) een verbod op het gebruik van pesticiden. Ook bij het beheer van bermmen mogen er geen pesticiden gebruikt worden. Maai-beheer vormt een budgetvriendelijk en ecologisch alternatief voor de bermmen.

www.zonderisgezonder.be

Neem zeker een kijkje onder de rubriek 'pesticidevrij ontwerpen'!

Heb je nog vragen, neem contact op met de groendienst/groenambtenaar 02/359 17 17

MEER INFO

www.vlaanderen.be/nl/publicaties

- bermbesluit van de Vlaamse Regering
- brochure: Dag, vlinders in de berm!
- brochure: Ecologisch bermenbeheer

Het stimuleren van ecologische bermmen maakt als maatregel ook deel uit van het Europese LIFE-project 'Green4Grey'. Via dat project willen we meer ecologische en groene infrastructuur creëren. Naast ecologische bermmen komen ook hoogstamboomgaarden en poelen voor amfibieën onze fauna en flora ten goede.

Meer info:
www.green4grey.be/nl/projectzones/kapittelbeek-beersel

V.U. Thom Denys, geëelgeregeld bestuurder, Gulden Vlieslaan 72, 1060 Brussel

Dit project wordt uitgevoerd met een bijdrage van het financieringsinstrument LIFE van de Europese Unie

Vlaamse Landmaatschappij
Gulden Vlieslaan 72
1060 Brussel
www.vlm.be

GEMEENTE
Beersel

WIJK HET GEER

ecologische bermmen

VLAAMSE
LAND
MAATSCHAPPIJ

vlm.be

GRAS- EN PLANTENSOORTEN

Het zaadmengsel is als volgt samengesteld (70 kg/ha):

1. Rood zwenkgras (<i>Festuca rubra</i>)	20 %
2. Gewoon struisgras (<i>Agrostis capillaris</i>)	20 %
3. Reukgras (<i>Anthoxanthum odoratum</i>)	20 %
4. Veldbeemdgras (<i>Poa pratensis</i>)	20 %
5. Margriet (<i>Leucanthemum vulgare</i>)	4 %
6. Knoopkruid (<i>Centaurea jacea</i>)	4 %
7. Gewone rolklaaver (<i>Lotus corniculatus</i>)	4 %
8. Duizendblad (<i>Achillea millefolium</i>)	4 %
9. Kleine klaver (<i>Trifolium dubium</i>)	4 %

BERMEN IN WIJK HET GEER

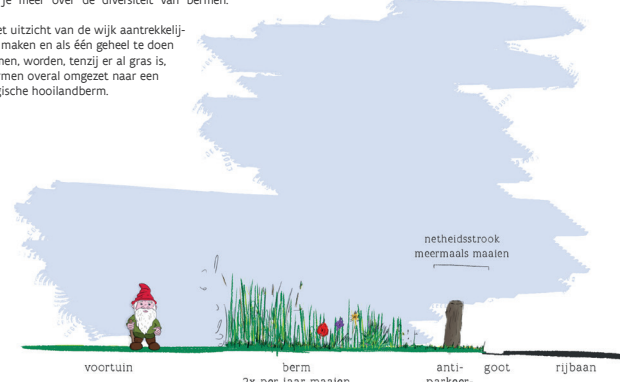
In juni 2016 werden de bermmen in de wijk het Geer ingezaaid met een zaadmengsel waarin 80% grassen zitten en 20% kruiden. Er werd ingezaaid met een relatief lage dichtheid van 70 kg/ha. Zo krijgen ook andere bermsoorten kansen om te kiemen en zich te ontwikkelen. Om brandnetels en distels te vermijden, werd er ingezaaid op de oorspronkelijke bodem zonder deze te verrijken met teelaarde. Het maai-beheer zal twee maal per jaar uitgevoerd worden. De eerste twee jaar is dit inbegrepen in de opdracht van de aannemer. Nadien zal de groendienst van de gemeente het maai-beheer verzorgen. Voor ieder van ons en zeker voor onze kinderen en kleinkinderen zijn de bermmen in de wijk het Geer een stimulans om de natuur te waarderen. Ook de infoborden op het natuurleerpad langs de Kapittelbeek vertellen je meer over de diversiteit van bermmen.

Om het uitzicht van de wijk aantrekkelijker te maken en als één geheel te doen uitkomen, worden, tenzij er al gras is, de bermmen overal omgezet naar een ecologische hooilandberm.

WIST JE DAT?

Vroeger had een berm enkel een functie voor het verkeer. Onkruid verdelgen en intensief maaien leek nodig. Later werd men zich bewust van de andere functies van bermmen. Ze horen bij de weg en maken deel uit van het openbaar domein. Bermmen vind je overal. Ze maken je bewust van de natuur in je omgeving.

Een intensiever landgebruik heeft ertoe geleid dat steeds meer dier- en plantensoorten verdwijnen. Ongeveer 60% van onze plantensoorten krijgt nog tijd en ruimte om zich te ontwikkelen in wegbermen. Ook insecten zoals vlinders, hommels en krekels benutten de wegbermen.

Een geslaagde oogst op een gezonde bodem

INFOPAKKET DUURZAME BEMESTING EN BODEMBEHEER

Deze publicatie en de volledige inhoud werden ontwikkeld dankzij cofinanciering van het LIFE-milieuprogramma van de Europese Unie via het project Demeter.

Dankzij dit Europees project werden wetenschappelijke inzichten vertaald in beknopte en bruikbare informatie en een nieuwe online tool (Demetertool) voor een duurzame bemesting en een optimaal bodembeheer. Dit resultaat werd bereikt dankzij de vrijwillige medewerking van een grote groep Vlaamse en Nederlandse land- en tuinbouwers.

Demeter is een samenwerking tussen de Vlaamse Landmaatschappij (VLM), de Universiteit Gent (Vakgroep bodembeheer) (IBE) en het Nutriënten Management Instituut (INM).

Dienst Bedrijfsadvies Regio Oost
 vestiging Hasselt: 011/2288301
 vestiging Heerlenals: 016/253332
 vestiging Leuven: 016/318334

Dienst Bedrijfsadvies Regio West
 vestiging Brugge: 050/459012
 vestiging Gent: 09/2144595

e-mailadres: bedrijfsadvies@vlm.be

VLAAMSE
 LAND
 MAATSCHAPPIJ

vlm.be

Als land- of tuinbouwer bent u in nauw contact met uw bodem en de bemesting daarvan. Zuurtegraad, teeltrotatie, bemesting, humus, ... allemaal belangrijke aspecten die het resultaat van uw oogst beïnvloeden.

De voorbije jaren heeft VLM gewerkt aan een uitgebreid pakket met handige fiches over bodemkwaliteit en optimale bemesting. Deze geven bovendien antwoord aan de meest voorkomende vragen die onze adviseurs de voorbije jaren van de land- en tuinbouwers kregen.

Met dit pakket maken we u wegwijs in de informatie en de mix aan maatregelen die u kan nemen om te streven naar een geslaagde oogst op een gezonde bodem!

De onderwerpen die in dit pakket aan bod komen zijn onder andere:

- Groenbedekkers
- Zuurtegraad van de Bodem
- Voedingselementen voor de Plant
- Demetertool – Aan de slag met Stikstof, Fosfaat en Organische Stof.
- Bemestingstechnieken (mineraal en organisch)
- Bodemstructuur en -verdichting
- Teeltkeuze en Teeltrotatie
- Organische Stof in de Bodem
- Opslag van Dierlijke Mest
- Bemesting Aardappelen/Mais
- Digestaat
- Effluent
- –

Kortom, een beknopt overzicht van de belangrijkste aspecten voor een duurzame bemesting en een optimaal bodembeheer.

Ieder jaar maken we bovendien nieuwe fiches bij zodat we beter kunnen inspelen op uw vragen.

Vlaamse Landmaatschappij

Meer informatie

www.vlm.be
info@vlm.be

 <https://twitter.com/woordvoerdervlm>

 <https://www.facebook.com/VlaamseLandmaatschappij>

 <https://www.linkedin.com/company/vlaamse-landmaatschappij>

 Vlaanderen
is open ruimte

VLAAMSE LANDMAATSCHAPPIJ 23/12/2016 | 10

Werfinfobord om werken aan te kondigen

Het bovenste paneel van een werkinfobord is altijd geel, met logo leeuw/Vlaamse overheid, ook als enkel VLM opdrachtgever is van de werken. Eventuele andere externe partners kunnen op dat paneel vermeld worden.

LANDINRICHTINGSPROJECT BRUGSE VELDZONE

Inrichtingsplan Groene Fietsgordel Brugge - Inrichtingswerken Assebroekse Meersen

KOSTPRIJS: € 824.386,69 (inclusief BTW en onkosten)

UITVOERINGSTERMIJN: 160 werkdagen

Aanbestedende overheid:

Vlaamse Landmaatschappij
Gulden Vlieslaan 72
1060 Brussel

Aannemer:

Feys BVBA
Professor Dewulfstraat 188
8970 Poperinge

Ontwerper:

Vlaamse Landmaatschappij
Vestiging Brugge
Velodroomstraat 28
8200 Brugge
Tel. 050 45 81 00 - www.vlm.be

Veiligheidscoördinator:

Heyrman-De Roeck NV
Doornpark 120
9120 Beveren

Structuurrijk bos met veel open plekken

Tussen het industriegebied Kluizendok en het Molenvaardeken werd een brede boszone aangelegd als buffer voor de industrie. In totaal werden er in Doornzele meer dan 100.000 jonge bomen of struiken geplant.

Natuurontwikkeling en variatie

In de kern staan boomvormende soorten zoals zomereik, haagbeuk, zoete kers, lijsterbes en snelgroeiende populier. In de nieuw aangeplante bossen vormen hazelaar, sleedoorn, gelderse roos, lijsterbes, sleedoorn, hondsroos, kardinaalsmuts en rode kornoelje op termijn de bosmantel.

In enkele zones werd niet aangeplant om ruimte te geven aan spontane ontwikkeling. Die geleidelijke overgangen zijn zeer interessant voor allerlei planten en dieren. Hoewel de bosbuffer op termijn één aaneengesloten boslandschap zal vormen, zullen er nog heel wat open plekken blijven. De bosjes worden meestal omgeven door een grazige strook: de boszoom. Hier zullen allerlei plantjes vanzelf de kruidl laag vormen. Op termijn ontstaat er een soortenrijker grasland met bloemen en kruiden. Elke zone biedt andere levensomstandigheden voor planten en dieren. Gevarieerde boslandschappen zijn niet alleen veel interessanter voor de natuur, maar ook aantrekkelijker voor de recreant. Er werden enkel streekeigen soorten aangeplant, hoofdzakelijk opgekweekt uit zaden van hier. Dit biedt het voordeel dat deze planten optimaal zijn aangepast aan de lokale groeiomstandigheden (bodem, klimaat, ...).

Ruimte voor water

De bestaande grachten werden natuurvriendelijk ingericht en plaatselijk verbreed tot grote poelen met zachthellende en zongerichte oeverzones. Op de locatie waar u nu staat, werd een eilandje aangelegd waar watervogels kunnen broeden. De ontwikkeling van een natuurlijke oeverbeplanting zal ook heel wat insecten aantrekken. Deze natte biotopen staan in verbinding met de oeverzones van het Molenvaardeken en vormen zo een geleidelijke overgang van land naar water.

Recreatie

De bossen zijn toegankelijk via verschillende paden. Er werd ook een speelzone aangelegd. Dit is de enige plek waar het bos ook buiten de paden toegankelijk is. In het speelbos vind je geen speeltuigen, maar dient het bos zelf als natuurlijke spelomgeving.

Vlaanderen
is open ruimte

Vlaanderen: bont zandvoet - ©Arnout Zwaneveld
Meer weten over het project Doornzele-Noord? Kijk op VLM.be
(Type 'Doornzele-Noord' in de zoekfunctie)

Vlaamse overheid

MOWVLAANDEREN.be
VLM.be
VLM Vlaamse Landmaatschappij, © Toon Deryn, gedrukt op 22 oktober 2014, 12:00 Brussel - juni 2016

Hier bouwen wij samen aan het buurtpark Schansbroek.

Wist je dat de stad Genk en de Vlaamse Landmaatschappij van Schansbroek een gezellig buurtpark willen maken? Samen met iedereen die van het park kan en wil genieten worden de plannen uitgetekend. Meer info over de plannen en de werken vind je op www.green4grey.be.

De uitbouw van het buurtpark maakt onderdeel uit van het landinrichtingsproject Stiemerbeekvallei. Het inrichtingsplan Schansbroek werd goedgekeurd op 17 juni 2014. Er wordt een buurtpark ingericht, de waterhuishouding in dit mijnverzakingsgebied wordt aangepakt en de mogelijkheid om te wandelen en fietsen doorheen het gebied worden verbeterd. Zodat iedereen kan genieten van dit stukje open ruimte en groen aan de rand van Genk.

WWW.GREEN4GREY.BE
WIEDE INDOORWERK
 Vlaamse Landmaatschappij (Regio Oost)
 Koningslaan 50, 3600 Hasselt
 07128 8100 - groen@green4grey.be

Herkenbaarheid gebouwen

- Raamsticker (VLM Brugge)

- Gevelbanner (VLM Herentals)

Kleding

- Groene leeuwenkop
  - > rechts onderaan
  - > afmeting: 50mm hoog
  - > op 60 mm van de zijnaad en op 50mm van de onderkant.

- Entiteitslogo (groen)
  - > links bovenaan
  - > 26 mm hoog
- Themalogo (leeuw\Vlaanderen is open ruimte)
  - > op linkermouw, ter hoogte van entiteitslogo.
  - > Afmeting themalogo: 35 mm hoogte (slashhoogte)

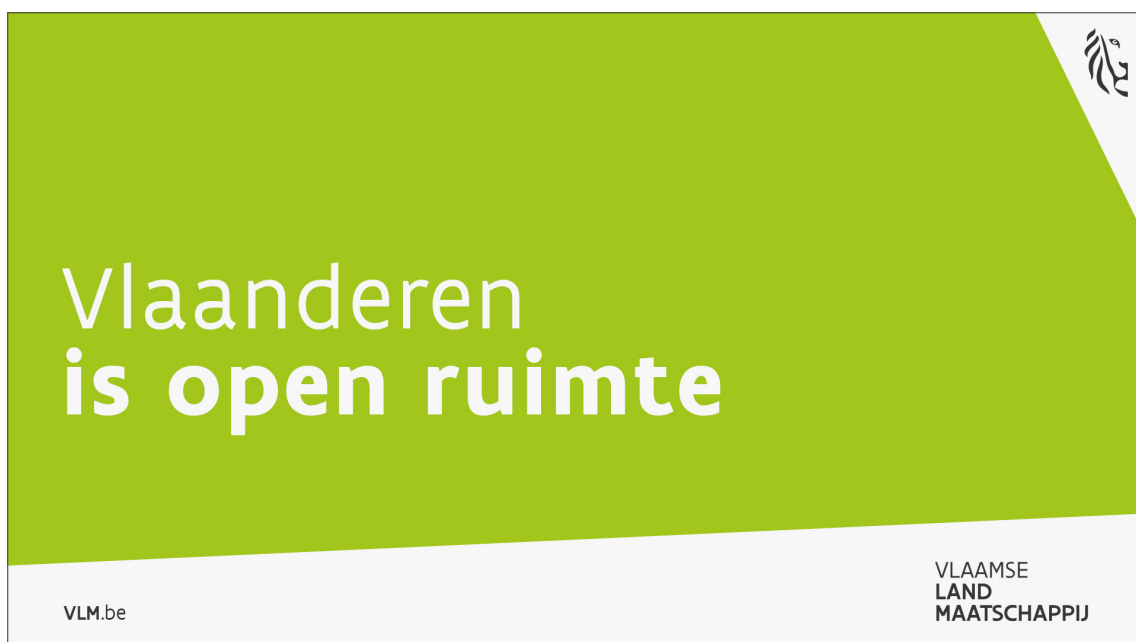

Voertuigen

TV spots

- Tijdens de hele spot staat links onderaan in beeld de horizontale variant van het entiteitslogo. Rechtsboven staat de leeuwenkop 92% zwart in een witte driehoek.
- De witte driehoek waar het leeuwlogo in staat is 1/3 van de totale hoogte. De breedte is ongeveer de helft van de hoogte.
- Op het einde van de spot wordt altijd een pancarte getoond met een gekleurde groene achtergrond en links onderaan de URL. Centraal in het kleurvlak staat het themalogo. Het logo is iets breder van 50% van de totale pancarte breedte

De tekst van het openbaar onderzoek wordt gepubliceerd in een geel kleurvlak. Onderaan links staat het entiteitslogo in combinatie met het logo 'leeuw/Vlaamse overheid'.

Start openbaar onderzoek over het Vlaamse ontwerp-mestactieprogramma 2015-2018 (MAP 5)

In uitvoering van de Europese Nitraatrichtlijn (91/676/EEG) heeft de Vlaamse overheid een ontwerp-mestactieprogramma (MAP 5) opgesteld voor de periode 2015-2018. Het mestactieprogramma omvat maatregelen om de verontreiniging van water door nitraten uit agrarische bronnen te verminderen en verdere verontreiniging te voorkomen. Het openbaar onderzoek over het ontwerp-MAP 5 loopt van 6 maart 2015 tot en met 4 mei 2015.

Eén van de stappen in de totstandkoming van het vijfde mestactieprogramma is de uitvoering van een plan-milieueffectrapportage (plan-MER) waarin de effecten van het ontwerp-mestactieprogramma op het leefmilieu onderzocht worden. Tussen 6 maart en 4 mei 2015 kan iedereen het ontwerp-mestactieprogramma 2015-2018 en het plan-MER inkijken via de website van de VLM (www.vlm.be). Opmerkingen op het ontwerp-MAP 5 en het plan-MER moeten via het digitale inspraakformulier op de website van de VLM ingediend worden.

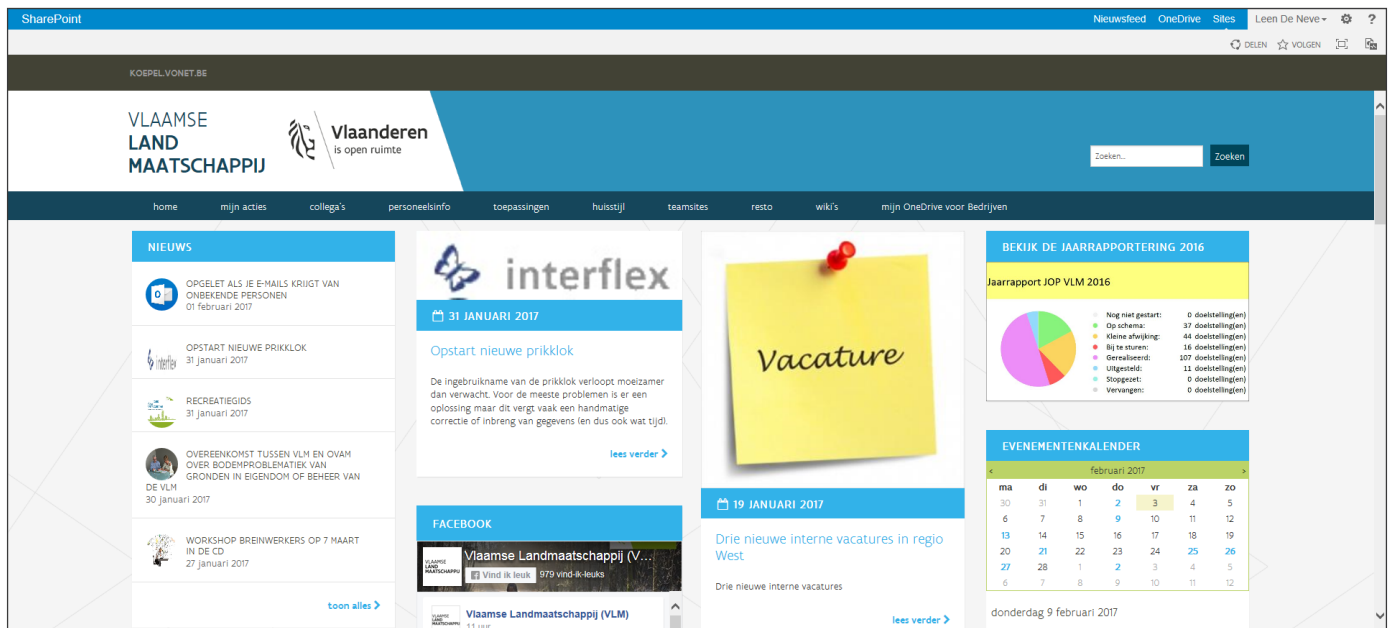
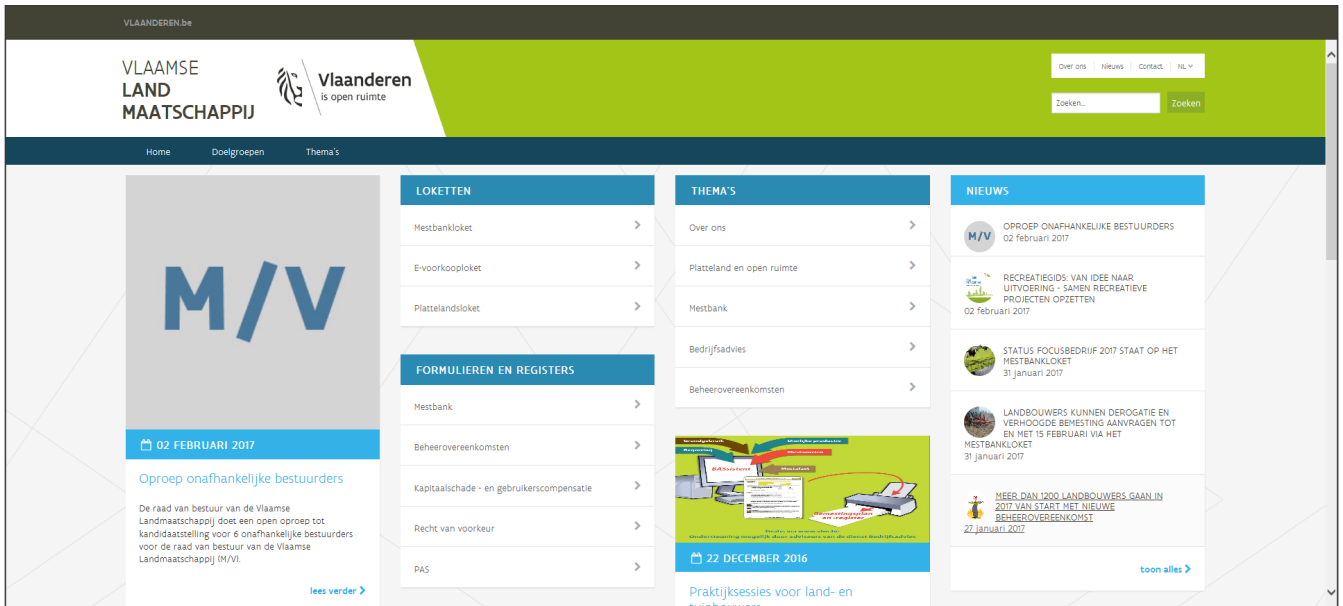
De opmerkingen uit het openbaar onderzoek zullen in overweging genomen worden bij de vaststelling van het definitieve mestactieprogramma 2015-2018. De laatste besprekingen met de Europese Commissie over het vijfde mestactieprogramma lopen nog. Ook die besprekingen kunnen eventueel nog beperkte wijzigingen teweegbrengen aan het definitieve mestactieprogramma.

VLAAMSE
LAND
MAATSCHAPPIJ

Vlaamse
overheid

Vlaamse Landmaatschappij
Gulden Vlieslaan 72
1060 Brussel

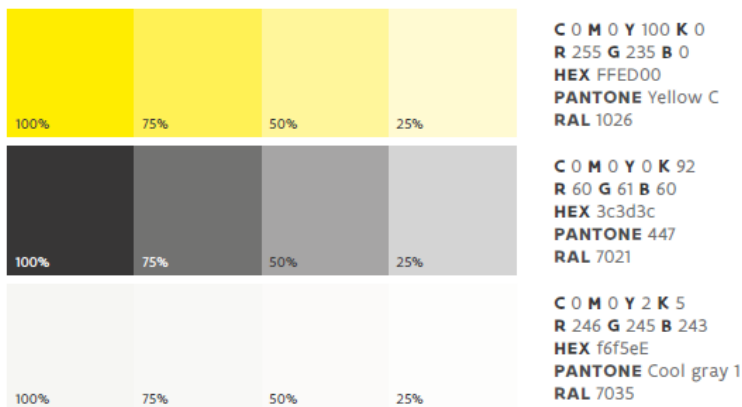

- Dezelfde regels van de huisstijl m.b.t. gebruik van lettertype, grafische patronen, iconen en cartografie zijn van toepassing.
- Voor logo's en kleurgebruik zijn er andere afspraken:
  - > Als afzenderlogo wordt het typgrafisch logo 'Vlaamse overheid' gebruikt.

VLAAMSE
LAND
MAATSCHAPPIJ

Als themalogo kan altijd het logo 'leeuw/Vlaanderen verbeelding werkt' gebruikt worden, of – in onderling akkoord met alle betrokken entiteiten - een themalogo van een van die entiteiten.

- > Als kleurenpalet kan
  - altijd het kleurenpalet met de dominante gele kleur gebruikt worden

- U bent vrij om een of meer andere kleuren toe te voegen, zolang GEEL dominant blijft.
- Zorg voor voldoende contrast tussen uw tekst en achtergrond (leesbaarheid). Vermijd bijvoorbeeld gele tekst/nummers op een witte achtergrond.

of

- in onderling akkoord met alle betrokken entiteiten – een kleurenpalet van een van die entiteiten

- Voor communicatiedragers voor ruilverkavelings, landinrichtings – en natuurinrichtingsprojecten werden afspraken rond logo's en kleurgebruik gemaakt met respectievelijk LNE en ANB:
  - > Voor ruilverkavelings- en landinrichtingsprojecten wordt het afzenderlogo 'Vlaamse overheid' gebruikt, in combinatie met het themalogo 'Vlaanderen is open ruimte'.
  - > Voor natuurinrichtingsprojecten wordt het afzenderlogo 'Vlaamse overheid' gecombineerd met het themalogo 'Vlaanderen is natuur'.
  - > Zowel voor ruilverkavelings, landinrichtings – als natuurinrichtingsprojecten wordt het kleurenpalet van VLM gebruikt.

Natuurinrichting Merelbeekse Scheldemeersen

In het kader van het Natuurinrichtingsproject Merelbeekse Scheldemeersen werden op dit perceel van Natuurpunt door de Vlaamse overheid (ANB en VLM) 87 hoogstamfruitbomen aangeplant. Allemaal oude rassen van appels, peren, kersen en pruimen. In de nacht van 3 mei 2016 werden meer dan de helft van de jonge bomen afgekraakt. Waarom? Niemand van ons kent de reden. We zijn heel ontgoocheld over deze zinloze vernielingen.

In het volgend plantseizoen (november 2016-maart 2017) planten we nieuwe fruitbomen. We vragen jullie om ons te helpen een oogje in 't zeil te houden.

Contact/
 Aannemer: A. Cocquyt 09 355 70 99
 Bouwheer: Vlaamse Landmaatschappij (VLM) 09 244 85 00
 Coördinator Natuurinrichting: Agentschap voor Natuur en Bos (ANB) 09 276 20 00
 Natuurpunt: Natuurpunt Boven-Schelde - krista.wettinck@gmail.com

De Vlaamse overheid is bouwheer en werkt nauw samen met lokale partners, de gemeente Merelbeke, de provincie Oost-Vlaanderen, Natuurpunt en lokale eigenaars en gebruikers.

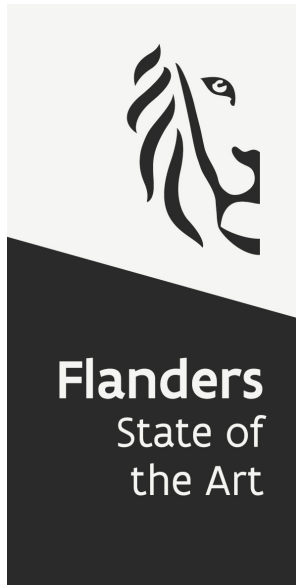
Info/
 Meer info over het natuurinrichtingsproject lees je op de website van VLM: www.vlm.be
 (Merelbeekse Scheldemeersen intikken in zoekfunctie)

VLM, LNE, ANB, Provincie Oost-Vlaanderen, Natuurpunt, Gemeente Merelbeke, Agentschap voor Natuur en Bos, Provincie Oost-Vlaanderen, Provincie West-Vlaanderen, Provincie Antwerpen, Provincie Limburg, Provincie Brussel, Provincie Vlaams-Brabant, Provincie Henegouwen, Provincie Luxemburg, Provincie Drenthe, Provincie Friesland, Provincie Groningen, Provincie Overijssel, Provincie Zeeland, Provincie Noord-Brabant, Provincie Utrecht, Provincie Gelderland, Provincie Flevoland, Provincie Noord-Holland, Provincie Zuid-Holland, Provincie Rotterdam, Provincie Amsterdam, Provincie Noord-Holland, Provincie Zuid-Holland, Provincie Rotterdam, Provincie Amsterdam

Vlaamse overheid

- Als je met een internationaal publiek communiceert, stem je de huisstijl af op de internationale huisstijl van het beleidsdomein internationaal Vlaanderen.
- De logo's 'Vlaanderen, verbeelding werkt' en 'Vlaamse overheid' vervang je door het internationale staande basislogo 'Flanders, State of the Art'. Dat logo bestaat alleen in het Engels en wordt niet vertaald in andere talen.

- Het Nederlandstalige entiteitslogo wordt vervangen door het Engelstalige entiteitslogo 'Flemish Land Agency'.

FLEMISH LAND AGENCY

- De kleuren in internationale communicatie zijn de kleuren uit het gele kleurenpalet namelijk geel, lichtgrijs en 92% zwart. Ook hier kun je de hoofdkleuren combineren met andere kleuren, maar geel blijft altijd de dominante kleur.

YOUR PARTNER IN RURAL AND PERI-URBAN DEVELOPMENT

FLEMISH LAND AGENCY

Flanders State of the Art

Happy Chinese New year!
春节 快乐!

joint investments in open space!

© VLM: Ghent (Belgium)

ir. Nico Bogaert
Head of Division
Provinces East and West Flanders

dr. Martin De Pelsmaeker
马丁-德-佩尔马克 博士
Head of Department
Provinces East and West Flanders

MSc Joy Laquière
周怡-拉可怡艾赫
Program Manager
Asian affairs

- ▶ **Klik om de modelstijlen te bewerken**
- Tweede niveau
- × Derde niveau
- Vierde niveau
- ▶ Vijfde niveau

FLEMISH
LAND
AGENCY

FLEMISH
LAND
AGENCY

More information

www.vlm.be
info@vlm.be

<https://twitter.com/woordvoerdervlm>

<https://www.facebook.com/VlaamseLandmaatschappij>

<https://www.linkedin.com/company/vlaamse-landmaatschappij>

FLEMISH LAND AGENCY 6/02/2017 | 5

FLEMISH
LAND
AGENCY

www.vlm.be